

ΠΟΛΥΤΡΟΠΗ ΑΡΜΟΝΙΑ

Α' ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΝΑΡΤΗΣΗΣ 19 ΑΠΡ 2022

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ 1^ο

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΦΥΣΙΚΗ

ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΠΕΝΤΕ (5)

ΛΥΣΕΙΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΘΕΜΑ Α

A1. (γ) A2. (γ) A3. (γ) A4. (δ) A5. α. Λ β. Σ γ. Λ δ. Σ ε. Σ

ΘΕΜΑ Β

B1. Σωστό το (α)

Η Αρχική Μηχανική Ενέργεια είναι μόνο η βαρυτική δυναμική:

$$E_A = mgR = 2 \cdot 10 \cdot 1,8 \text{Joule} = 36 \text{Joule}$$

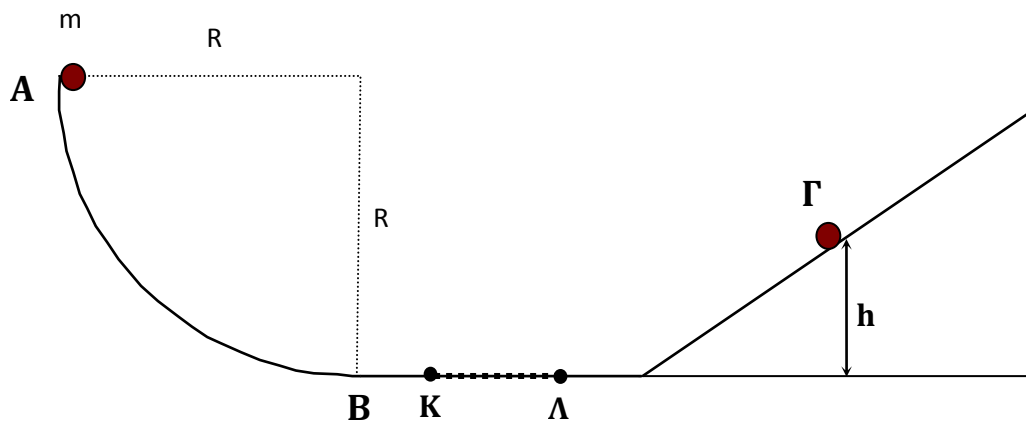
Στο τμήμα ΚΛ η Μηχανική ενέργεια μειώνεται κατά 24Joule, οπότε μένει Μηχανική Ενέργεια E_Λ (προφανώς σε μορφή κινητικής):

$$E_\Lambda = 36 - 24 \text{Joule} = 12 \text{Joule}$$

Η Μηχανική Ενέργεια E_Λ θα μετατραπεί σε Βαρυτική Δυναμική στην κορυφή του λείου κεκλιμένου επιπέδου:

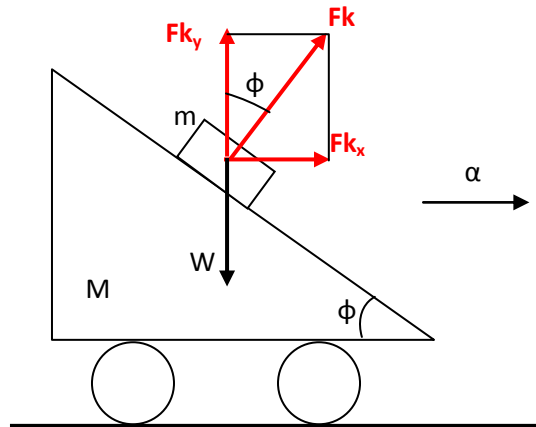
$$E_\Lambda = mgh \Rightarrow h = \frac{E_\Lambda}{mg} \Rightarrow h = \frac{12}{2 \cdot 10} \text{m} \Rightarrow h = 0,6 \text{m}$$

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Το ερώτημα μπορούμε να το απαντήσουμε με «τυποποιημένες» εφαρμογές της Διατήρησης της Ενέργειας όπως ΘΜΚΕ και ΑΔΕ, αλλά η απλή σκέψη και η απλή διατύπωση είναι ανεκτίμητες διαδικασίες που η υποκατάστασή τους με μεθοδολογίες, καταστρέφουν την απλότητα της Φύσης.

ΤΕΛΟΣ 1ΗΣ ΑΠΟ 5 ΣΕΛΙΔΕΣ

B2. Σωστό το (γ)

Το σώμα μάζας m έχει οριζόντια επιτάχυνση α (όπως όλο το σύστημα $M-m$). Στο σώμα ασκούνται δύο δυνάμεις, το βάρος του W και η δύναμη επαφής από την πλάγια πλευρά (κάθετη αντίδραση) F_k , από το M .

Στον κατακόρυφο άξονα το σώμα ισορροπεί, άρα:

$$\Sigma F_y = 0 \Rightarrow F_{ky} = W \Rightarrow F_k \sin \phi = mg \Rightarrow F_k = \frac{mg}{\sin \phi} \quad (1)$$

Σύμφωνα με το 2ο νόμο του Νεύτωνα, η συνιστώσα της κάθετης αντίδρασης στον οριζόντιο άξονα $[F_{k(x)}]$ ευθύνεται για την επιτάχυνση του σώματος μάζας m .

$$\Sigma F_x = 0 \Rightarrow F_{kx} = m\alpha \Rightarrow F_k \eta \mu \phi = m\alpha \stackrel{(1)}{\Rightarrow} \frac{mg}{\sin \phi} \eta \mu \phi = m\alpha \Rightarrow \alpha = g \cdot \epsilon \phi \rho$$

ΘΕΜΑ Γ

Γ1.1. Το σώμα m_1 ισορροπεί:

$$\Sigma F = 0 \Rightarrow N_1 = W_1 \Rightarrow N_1 = 60N$$

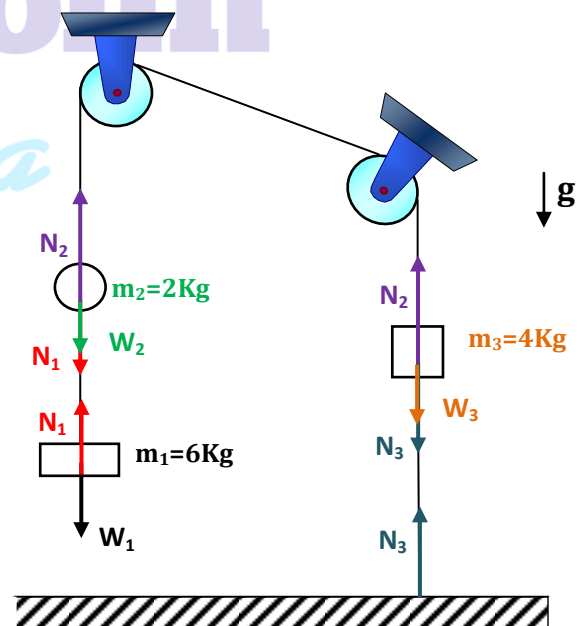
Γ1.2. Η τάση του νήματος που συνδέει τα m_2 και m_3 , θα βρεθεί από την ισορροπία του m_2 .

Το σώμα m_2 ισορροπεί:

$$\Sigma F = 0 \Rightarrow W_2 + N_1 = N_2 \Rightarrow N_2 = 20N + 60N \Rightarrow N_2 = 80N$$

Γ1.3. Το σώμα m_3 ισορροπεί:

$$\Sigma F = 0 \Rightarrow W_3 + N_3 = N_2 \Rightarrow N_3 = 80N - 40N \Rightarrow N_3 = 40N$$

Η δύναμη που ασκείται από το νήμα που συνδέει το σώμα m_3 με το δάπεδο, στο δάπεδο, είναι ίση με τη N_3 λόγω 3^{ου} νόμου του Νεύτωνα (δράση - αντίδραση).

Γ2.1. Το m_3 κατεβαίνει με σταθερή επιτάχυνση a .

Σύμφωνα με το 2^ο νόμο του Νεύτωνα για το σώμα m_3 :

$$\Sigma F_y = m_3 a \Rightarrow w_3 - N = m_3 a \Rightarrow$$

$$\Rightarrow m_3 g - N = m_3 a \quad (1)$$

Το m_2 ανεβαίνει με σταθερή επιτάχυνση a .

Σύμφωνα με το 2^ο νόμο του Νεύτωνα για το σώμα m_2 :

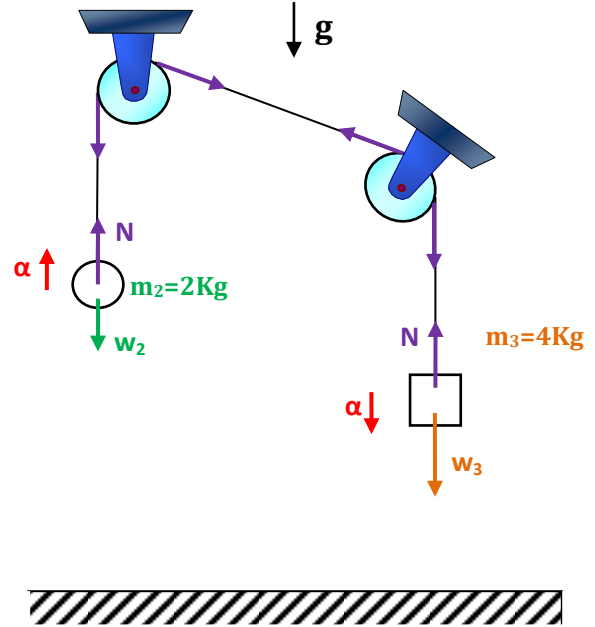
$$\Sigma F_y = m_2 a \Rightarrow N - w_2 = m_2 a \Rightarrow$$

$$\Rightarrow N - w_2 = m_2 a \quad (2)$$

Προσθέτοντας κατά μέλη τις (1) και (2) έχουμε:

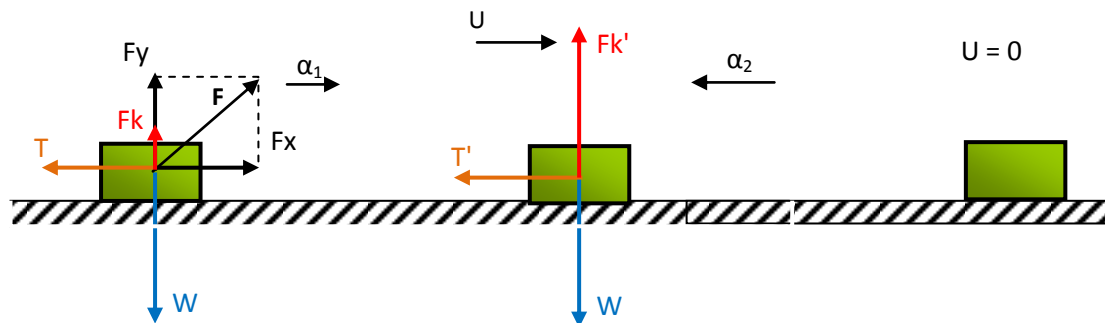
$$m_3 g - m_2 g = (m_3 + m_2) a \Rightarrow a = \frac{m_3 - m_2}{m_3 + m_2} g \Rightarrow a = \frac{4 - 2}{4 + 2} 10 \frac{m}{s^2} \Rightarrow a = \frac{10}{3} \frac{m}{s^2}$$

Σημείωση: Τα μέτρα των επιταχύνσεων των σωμάτων m_2 και m_3 είναι ίσα. Το m_2 ανέρχεται ακριβώς με τον ρυθμό που το m_3 κατέρχεται. Επίσης, οι τάσεις στις άκρες του νήματος έχουν ίσα μέτρα, διότι οι δύο τροχαλίες δεν εμποδίζουν την κίνηση (είναι αβαρείς και ο άξονας περιστροφής τους δεν εμφανίζει τριβές).

ΘΕΜΑ Δ

Αρμονία

Δ1.1. Στον κατακόρυφο άξονα το σώμα ισορροπεί, οπότε από τον 1^ο νόμο Νεύτωνα έχουμε:

$$\Sigma F_y = 0 \Rightarrow F_k + F_y = w \xrightarrow[\begin{smallmatrix} w=mg \\ F_y=F\eta\mu\phi \end{smallmatrix}]{\hspace{1cm}} F_k = mg - F\eta\mu\phi \Rightarrow F_k = 20 - 6 \Rightarrow F_k = 14N$$

Στον οριζόντιο άξονα το σώμα επιταχύνεται, οπότε από τον 2^ο νόμο Νεύτωνα έχουμε:

$$\Sigma F_x = m a_1 \Rightarrow F_x - T = m a_1 \xrightarrow[T = \mu F_k]{F_x = F \sin \varphi} a_1 = \frac{F \sin \varphi - \mu F_k}{m} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow a_1 = \frac{6 - 0,4 \cdot 14}{2} \Rightarrow a_1 = 0,2 \frac{m}{s^2}$$

Δ1.2. Ο ρυθμός μεταβολής της θέσης είναι η ταχύτητα που έχει το σώμα τη χρονική στιγμή $t_1=2\text{sec}$. Το σώμα εκτελεί Ευθύγραμμη Ομαλά Επιταχυνόμενη Κίνηση, για την ταχύτητα ισχύει:

$$U = a_1 \cdot t \quad (1) \xrightarrow{t=2s} U = 0,4 \frac{m}{s}$$

Δ1.3. Το 3^ο δευτερόλεπτο οριοθετείται μεταξύ των χρονικών στιγμών $t_1=2\text{sec}$ και $t_2=3\text{sec}$. Κατά τη διάρκεια του 3^{ου} δευτερολέπτου το σώμα εκτελεί Ευθύγραμμη Ομαλά Επιταχυνόμενη Κίνηση και μεταβαίνει από τη θέση x_1 στη θέση x_2 . Η εξίσωση κίνησης είναι:

$$x = \frac{1}{2} a_1 \cdot t^2 \quad (2)$$

$$(2) \xrightarrow[t_1=2s]{x=x_1} x_1 = \frac{1}{2} \cdot 0,2 \cdot 2^2 \Rightarrow x_1 = 0,4m$$

$$(2) \xrightarrow[t_2=3s]{x=x_2} x_2 = \frac{1}{2} \cdot 0,2 \cdot 3^2 \Rightarrow x_2 = 0,9m$$

Το έργο της τριβής W_T είναι ίσο κατά απόλυτη τιμή με το ποσό της θερμότητας που εκλύεται, $Q = |W_T|$

$$W_T = -T \cdot \Delta x \xrightarrow[\Delta x = x_2 - x_1]{T = \mu F_k} W_T = -\mu \cdot F_k \cdot (x_2 - x_1) \Rightarrow W_T = -5,6 \cdot 0,5 \Rightarrow W_T = -2,8J$$

Επομένως, το ποσό της θερμότητας που εκλύεται είναι $Q = 2,8 \text{ Joule}$

Δ2.1. Αφού καταργηθεί η πλάγια δύναμη, στον κατακόρυφο άξονα **μεταβάλλεται** η κάθετη αντίδραση F_k **άρα και η τριβή!**

$$\Sigma F_y = 0 \Rightarrow F'_k = W \Rightarrow F'_k = mg \Rightarrow F'_k = 20N$$

$$T' = \mu F'_k \Rightarrow T' = 0,4 \cdot 20 \Rightarrow T' = 8N$$

Από το 2^ο νόμο του Νεύτωνα το μέτρο της νέας επιτάχυνσης a_2 του σώματος είναι:

$$\Sigma F_x = m a_2 \Rightarrow T' = m a_2 \Rightarrow a_2 = \frac{T'}{m} = \frac{\mu F_{k'}}{m} = \frac{20 \text{ m}}{2 \text{ s}^2} \Rightarrow a_2 = 10 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$$

Το σώμα εκτελεί Ευθύγραμμη Ομαλά Επιβραδυνόμενη Κίνηση με αρχική ταχύτητα:

$$(1) \xrightarrow{t=10\text{s}} U_2 = 2 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

Θα ακινητοποιηθεί σε χρόνο:

$$t_{\text{stop}} = \frac{U_2}{a_2} \Rightarrow t_{\text{stop}} = \frac{2}{10} \text{ s} \Rightarrow t_{\text{stop}} = 0,2 \text{ s}$$

Δ2.2. Η δύναμη καταργείται στη θέση:

$$(2) \xrightarrow[\begin{smallmatrix} t_2=10\text{s} \\ x=x_2 \end{smallmatrix}]{x_2} x_2 = \frac{1}{2} \cdot 0,2 \cdot 10^2 \Rightarrow x_2 = 10 \text{ m}$$

Από τη στιγμή που καταργείται η δύναμη, θα έχουμε:

$$x_{\text{stop}} = \frac{U_2^2}{2 \cdot a_2} \Rightarrow x_{\text{stop}} = \frac{2^2}{2 \cdot 10} \Rightarrow x_{\text{stop}} = 0,2 \text{ m}$$

Επομένως, το συνολικό διάστημα που θα διανύσει μέχρι να ακινητοποιηθεί θα είναι:

$$S_{\text{ολ}} = 10 \text{ m} + 0,2 \text{ m} = 10,2 \text{ m}$$